

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4Csp/68/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121276606
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2024:6121276606.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

4Csp/68/2021

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Vladimírou Gajdošovou, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, D., o zaplatenie 1 714 eur s príslušenstvom

rozhodol:

4Csp/68/2021

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1 714 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 1 714 eur od 18.5.2018 do zaplatenia, a to v pravidelných mesačných splátkach vo výške 60 eur, splatných do 22. dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením či i len jednej splátky stáva sa splatným celý dlh.

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80,32%.

odôvodnenie:

4Csp/68/2021

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenu upomínaciu súdu Okresný súd Banská Bystrica dňa 19.3.2021, domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1 900,99 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 900,99 od 1 026,01 od 18.5.2018 do zaplatenia, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a náhrady trov konania.

2. Žalobca žalobu skutkovo odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu OTP Banka Slovensko, a.s. so žalovaným uzavrel dňa 22.11.2016 zmluvu o úvere č. 0770 5007 16RSU (ďalej len „zmluva“) a č. úverového účtu 17237987, na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 2 060 eur, oproti povinnosti žalovaného splácať úver v pravidelných dojednaných mesačných splátkach. Nakoľko žalovaný svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve na úhradu dlžných splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v súlade so zmluvnými dojednaniami vyhlásil úver za predčasne splatný s účinnosťou k 17.5.2018, t.j. v 10. deň odo dňa doručenia vyhlásenia úveru za predčasne splatný. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou OTP Banka Slovensko, a.s. ako

postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom dňa 11.12.2019 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bol žalovaný upovedomený písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca si v tomto konaní uplatnil voči žalovanému len časť postúpeného nároku vo výške nesplatenej dlžnej istiny úveru vo výške 1 900,99 eur spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaný žalobcovi napriek predžalobnej výzve nezaplatil.

3. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní dňa 19.4.2021 vydal platobný rozkaz v súlade s ustanovením v súlade s ustanovením § 265 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) proti ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote odpor. V odpore žalovaný neuznal pohľadávku žalobcu čo do dôvodu a výšky. Voči žalobnému nároku vzniesol námietku premlčania dôvodiac, že žalobca považuje za splátku rozhodnú pre uplatnenie práva podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ neuhradenú splátku v mesiaci december 2017, s ktorou bol žalobca (pozn. súdu správne malo byť žalovaný) ku dňu datovania „Poslednej výzvy pred zosplatnením“, t.j. ku dňu 22.3.2018 v omeškaní po dobu troch mesiacov. V súlade s § 103 OZ premlčacia doba začína pri uplatnení práva podľa § 565 OZ plynúť odo dňa zročnosti nesplatenej splátky. Mal za to, že žaloba podaná 19.3.2021 bola podaná po uplynutí premlčacej doby, ktorá uplynula 22.12.2020. S poukazom na zákonnú úpravu premlčania dal do pozornosti súdu viaceré rozhodnutia súdov, ktoré podporujú právnu argumentáciu vyplývajúcu priamo zo zákonného znenia § 103 OZ. Žiadal, aby súd platobný rozkaz zrušil a žalobu zamietol ako nedôvodnú a zaviazal žalobcu na úhradu trov konania. Pre prípad, že by súd mal za to, že nárok žalobcu je aspoň v časti dôvodný poukazuje na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, keďže je poberateľom invalidného dôchodku požiadal, aby mu súd umožnil priznané plnenie splácať v splátkach po 50 eur mesačne.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu rozporoval dôvodnosť námietky premlčania argumentujúc, že jeho právny predchodca postupoval v súlade so zákonom § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ. Dôkazom toho je posledná výzva pred zosplatnením, ktorou právny predchodca vyzval žalovaného na zaplatenie omeškaných splátok s upozornením, že v prípade nezaplatenia pohľadávky bude oprávnený úver zosplatiť. Nakoľko k zaplateniu zo strany žalovaného nedošlo, právny predchodca žalobcu úver vyhlásil za predčasne splatný, čo oznámil žalovanému listom zo dňa 1.5.2018, a to pre nezaplatenie splátky splatnej 22.1.2018, t.j. po uplynutí 3 mesiacov od omeškania splátky za súčasného upozornenia žalovaného na možnosť zosplatnenia v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Odmietol argumentáciu žalovaného, že do omeškania sa dostal už so splátkou splatnou v mesiaci 12/2017 s tým, že je úplne bezpredmetné s koľkými splátkami bol žalovaný v omeškaní v čase zaslania predžalobnej upomienky, nakoľko z ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ jasne vyplýva, že ku dňu vykonania úkonu zosplatnenia sa vyžaduje 3-mesačné omeškanie spotrebiteľa so zaplatením peňažnej pohľadávky a upozornenie spotrebiteľa na možnosť zosplatnenia zo strany veriteľa v lehote viac ako 15 dní pred zosplatnením. Pokiaľ teda došlo k zosplatneniu k 1.5.2018, bola to nezaplatená splátka splatná 22.1.2018, ktorá založila právo veriteľa úver predčasne zosplatiť. Premlčacia doba na uplatnenie predčasne zosplatneného nároku začala v zmysle § 103 druhá veta OZ plynúť až uplynutím 3 mesiacov od splatnosti splátky splatnej dňa 22.1.2018, pre ktorej nezaplatenie sa celý dlh stal splatným. Na podporu svojej argumentácie poukázal na názor vyslovený v uznesení Krajského súdu v Košiciach č.k. 11Co/153/2019-126 zhodne s právnym názorom vyjadreným v zjednocujúcom stanovisku občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, podľa ktorého premlčacia doba predčasne zosplatneného dlhu (§565 OZ) zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na ust. § 53 ods. 9 OZ až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie dlhu. Uzavrel, že spor začal dňa 19.3.2021, t.j. pred uplynutím 3-ročnej premlčacej doby v zmysle § 101 OZ s počiatkom plynutia od 23.4.2018, a preto premlčaný nebol. Navyac argumentoval aj neplynutím lehôt upravených zákonom č. 62/2020 Z.z., uplynutím ktorých, by došlo v období od 25.3.2020 do 30.4.2020 a od 19.1.2021 do 28.2.2021 k premlčaniu alebo zániku práva. Zároveň navrhol upomínaciemu súdu pokračovanie v spore na miestne príslušnom súde na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

5. Po návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3 ZoUK, upomínací súd dňa 9.6.2021 postúpil vec tunajšiemu súdu na jej prejednanie.

6. Vo vyjadrení k vyjadreniu k odporu žalovaný zopakoval svoju argumentáciu, že v čase poslednej výzvy pred zosplatnením dňa 22.3.2018 nemohol byť so splátkou splatnou v januári 2018 (22.1.2018) v omeškaní po dobu troch mesiacov. So splátkou za mesiac január mohol byť v omeškaní po dobu

3 mesiacov k 23.3.2018 (pozn. súdu správne malo byť 23.4.2018), preto je rozhodnou splátkou na počítanie premlčacej doby splátka za mesiac december 2018. Ďalej uviedol, že ak berie do úvahy § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z., premlčacia lehota sa mala pretrhnúť v čase od 19.1.2021 do 28.2.2021, t.j. na obdobie 40 dní a podľa § 1 písm. a) v čase od 25.3.2020 do 30.4.2020, t.j. na obdobie 37 dní. Z uvedeného vyplýva, že od 23.12.2020 do 19.3.2021, t.j. do dňa podania žaloby uplynulo 87 dní. Na základe zákonných ustanovení došlo k pretrhnutiu lehoty na 77 dní a o toto obdobie sa predĺžila premlčacia lehota, avšak táto po pripočítaní 77 dní k dátumu 23.12.2020 uplynula 9.3.2021 a žaloba bola podaná až 19.3.2021, teda po uplynutí aj predĺženej premlčacej lehoty. Vo vzťahu k prezentovaným právnym názorom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/153/2019 a sp. zn. 9CoCsp/6/2020. ako aj Okresného súdu Košice II sp. n. 24Csp/36/2020-38 uviedol, že nie sú konečnými rozhodnutiami vo veci a ich právna argumentácia týkajúca sa začatia plynutia premlčacej doby pri zosplatnení odporuje zrejmemu a jasnému zneniu zákona. Naproti tomu k danej právnej otázke je judikatúra súdov nižšej právnej sily ako aj judikatúra 7 odvolacích súdov jednotná a totožná s argumentáciou žalovaného. Poukazujúc na historický vývoj právnej normy upravujúcej premlčanie a na vstup Slovenskej republiky do EÚ uviedol, že zákonodarca z dôvodu implementácie smerníc musel zabezpečiť ochranu spotrebiteľa a jasne nastoliť, že moment premlčania začína plynúť od nezaplatenia tej splátky, ktorá bola v poradí prvá, t.j. tá, s ktorou bol dlžník v omeškani po dobu 3 mesiacov. Ďalej polemizoval kedy môže veriteľ uplatniť právo na zosplatnenie svojej pohľadávky a dospel k záveru, že tak môže urobiť až 3 mesiace po nezaplatení prvej splátky a následnom upozornení, že dlh zosplatní s lehotou nie menej ako 15 dní. Z uvedeného dôvodu mal za to, že veriteľ ak zosplatnil úver za splátku za mesiac január, nedošlo k riadnemu zákonnému zosplatneniu. Posledná výzva pred zosplatnením je datovaná k 22.3.2018, avšak samotné zosplatnenie je datované k 1.5.2018 s účinnosťou až 17.5.2018. Od 22.3.2018 do 1.5.2018 tak uplynulo 40 dní, čo nekorešponduje so znením § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ, kedy až po omeškani so splátkou po dobu troch mesiacov môže veriteľ dlh zosplatniť do najbližšej nasledujúcej splátky v danom prípade to bolo do 22.4.2018 (kedy právo na zosplatnenie zaniklo) a nie 1.5.2018, ako to uvádza žalobca a už vôbec nie, ak poukazoval v návrhu na účinnosť zosplatnenia k 17.5.2018. Argumentoval, že so splátkou za mesiac január 2018 bol v omeškani po dobu troch mesiacov až 23.4.2018, a preto tvrdenie žalobcu, že bol upozorňovaný na využitie práva na zosplatnenie za splátku v mesiaci január je rozporné. Vyslovil názor, že bagatelizovanie rozhodností, s ktorou splátkou sa mal žalovaný dostať do omeškania je neprípustné. Pri skúmaní naplnenia požiadaviek podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ je nevyhnutné jasne preukázať, ktorá splátka založila nárok veriteľa na zosplatnenie úveru, aby mohlo dôjsť k využitiu tohto práva v zákonom stanovenej lehote do 1 mesiaca od splnenia požiadavky trojmesačného omeškania a následného upozornenia, v opačnom prípade toto právo zaniká a vzniká znovu po splnení podmienky trojmesačného omeškania a následného upozornenia. Neplatnosťou zosplatnenia úveru namietal aj samotné postúpenie pohľadávky na žalobcu, ktoré nemôže byť platným právnym úkonom, keďže došlo k postúpeniu ešte nesplatenj pohľadávky. V tomto smere poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.11.2020 zo záverov ktorého vyplýva, že možno postúpiť len splatnú pohľadávku, ako aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/52/2020, uznesenie NS SR sp. zn. 4Obo 74/2008 zo dňa 1.12.2008 a uznesenie NS SR 4Cdo 10/2010 zo dňa 25.2.2010. Namietajúc aktívnu vecnú legitímáciu navrhol žalobu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, prípadne mu povoliť splácať priznanú istinu formou mesačných splátok po 50 eur.

7. Žalobca v podaní, v ktorom ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní dňa 7.10.2021 zotrval na svojej argumentácii týkajúcej sa premlčania jeho nároku s tým, že nárok si uplatnil včas a úver platne zosplatnil. Zároveň uznal námietku premlčania v časti nároku 186,99 eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 186,99 eur od 18.5.2018 do zaplattenia a v tejto časti vzal žalobu späť. Navrhol, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 1 714,20 eur spolu s 5% ročným úrokom zo sumy 1 714,20 eur od 18.5.2018 do zaplattenia a priznať mu nárok na náhradu trov konania. V závere uviedol, že právny predchodca žalobcu preveril bonitu žalovaného, ktorý v žiadosti o poskytnutie úveru čestne prehlásil výšku svojho mesačného príjmu sume 630 eur z podnikania a zároveň preveril aj úverovú záťaženosť žalovaného dopytom do Spoločného registra bankových informácií, teda konal pred poskytnutím úveru s dostatočnou odbornou spôsobilosťou.

8. Súd rozsudkom zo dňa 11.11.2021 v spojení s opravným uznesením zo dňa 5.10.2022 konanie v časti o zaplattenie sumy 186,99 eur s 5% úrokom z omeškania ročne o 18.5.2018 do zaplattenia zastavil (I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.) a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (III.). Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd považoval

zosplatnenie úveru za neplatný právny úkon z dôvodu, že pred zosplatnením neupozornil žalovaného na omeškanie januárovej splátky po dobu 3 mesiacov a na to, že úver zosplatnil. Z uvedeného dôvodu dospel k záveru, že žalobca v konaní nie je aktívne vecne legitimovaný. Krajský súd v Košiciach na základe odvolania žalobcu uznesením 5CoCsp/99/2022-194 zo dňa 14.12.2023 rozsudok vo výroku II. a III. zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V zrušujúcom uznesení vytkol súdu prvej inštancie, že opomenul vyhodnotiť výzvu právneho predchodcu žalobcu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 22.3.2018 a list zo dňa 1.5.2023 označený ako Vyhlásenie úveru za predčasne splatný, ktoré boli žalovanému nepochybne riadne doručené, neustálil tak riadne skutkový stav potrebný pre záver o (ne)dôvodnosti žalobou uplatneného nároku, v dôsledku čoho dospel k nepreskúmateľnému záveru, že pôvodný veriteľ neplatne úver zosplatnil. V ďalšom konaní uložil súdu skutkovo ustáliť, či boli splnené predpoklady na predčasné zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ a opätovne rozhodnúť o žalobou uplatnenom nároku.

9. Súd po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie odvolacím súdom nariadil vo veci pojednávanie na deň 26.6.2024, ktorého sa nezúčastnila žiadna sporová strana. Žalobca prostredníctvom jeho právneho zástupcu svoju neúčasť písomne ospravedlnili podaním doručeným súdu dňa 25.6.2024. Právna zástupkyňa žalovaného ospravedlnila jeho neúčasť na pojednávaní z dôvodu pretrvávajúcich zdravotných ťažkostí. Na pojednávaní právna zástupkyňa žalovaného zotrvala na svojich doterajších písomných podaniach a napriek zrušujúcemu uzneseniu Krajského súdu v Košiciach mala za to, že v prejednávacom prípade nedošlo k platnému zosplatneniu úveru aj s poukazom, že žalobca si nespĺnil svoju povinnosť v zmysle § 7 ods. 1, čo má za následok nemožnosť zosplatniť úver. Pre prípad, ak by súd ich námietku premlčania vyhodnotil ako nedôvodnú namietala, že zmluva neobsahuje podstatné náležitosti, ako napr. výška RPMN je určená nesprávne a žiadala, aby súd posúdil úver ako bezúročný a bezpoplatkový a zaviazal žalovaného splácať priznanú istinu v sume 60 eur mesačne a vzhľadom na majetkové pomery a zdravotné problémy žalovaného, ktorý je od roku 2018 invalidným dôchodcom, uplatniť pri rozhodovaní § 257 CSP a nikomu nepriznať nárok na náhradu trov konania. Súd preto vykonal pojednávanie podľa § 180 CSP v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a žalovaného.

10. Súd vykonal dokazovanie listinami založenými v spise a zistil tento skutkový stav:

11. Právny predchodca žalobcu spoločnosť OTP Banka Slovensko, a.s. a žalovaný uzatvorili spolu dňa 22.11.2016 zmluvu o spotrebiteľskom C. EXPRES ÚVERE č. 0770 5007 16SU. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie úveru žalobcovi vo výške 2 060 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 2 654,10 eur, výška splátky 29,49 eur, pri počte splátok 90, počnúc 22.12.2016, vždy k 22-temu dňu v mesiaci, pri termíne konečnej splatnosti 22.5.2024, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) vo výške 7,23 %, priemerná hodnota RPMN 13,89 %, ročná úroková sadzba 7 %, poplatok za spracovanie úveru bol dohodnutý v sume 41,20 eur. Zároveň v ten istý deň uzatvorili právny predchodca žalobcu a žalovaný aj Dohodu o zrážkach zo mzdy a Rozhodcovská zmluva. Žalovaný sa zaviazal poskytnúť úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky.

12. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas neplnil, preto právny predchodca žalobcu, výzvou označenou ako „Posledná výzva pred zosplatnením“ zo dňa 22.3.2018, vyzval žalovaného na úhradu dlžnej čiastky vypočítanej ku dňu 21.3.2018 najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy a zároveň ho upozornil na možnosť mimoriadneho zosplatnenia úveru. Posledná výzva bola žalovanému doručená do vlastných rúk 13.4.2018. Následne právny predchodca žalobcu písomným oznámením zo dňa 1.5.2018, vyhlásil úver za predčasne splatný s účinnosťou 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy a vyzval žalovaného na úhradu sumy vo výške 2 056,75 eur, pozostávajúcej z istiny v sume 1 900,99 eur, úrokov v sume 105,16 eur, úrokov z omeškania v sume 0,60 eur a poplatkov sume 50 eur. Vyhlásenie úveru za predčasne splatný bolo žalovanému doručené 7.5.2018.

13. Zmluvou o postúpení pohľadávok ku dňu 11.12.2019 právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania. Podľa prílohy k Zmluve o postúpení bola právnym predchodcom žalobcu na žalobcu postúpená istina v sume 1 900,99 eur, zmluvný úrok v sume 350,18 eur, úrok z omeškania 29,49 eur a poplatky v sume 50 eur. Postúpená suma bola vyčíslená k 11.12.2019. Uvedené bolo oznámené žalovanému právnym predchodcom žalobcu listom zo dňa 13.12.2019, ktorý mu bol doručený do vlastných rúk 20.12.2019.

14. Žalobca výzvou zo dňa 5.3.2021 vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 2 714,36 eur do 15.3.2021. Výzva bola žalovanému doručená 11.3.2021.

15. Žalobca si v tomto konaní pôvodne uplatnil sumu vo výške 1 900,99 eur s príslušenstvom, po späťvzatí žaloby žalobcom a následnom zastavení konania súdom vo výške istiny 186,99 eur s príslušenstvom rozsudkom zo dňa 11.11.2021, ktorý v tejto časti nadobudol právoplatnosť dňa 1.12.2021, je naďalej predmetom tohto konania už len žalobcom uplatňovaný nárok vo výške 1 714 eur s príslušenstvom.

16. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad, z tvrdení žalobcu, ktoré žalovaný nespochybnil a preto ich súd považuje za nesporné (a samotnej zmluvy) súd zistil, že žalovanému boli žalobcom, z titulu úveru, poskytnuté finančné prostriedky vo výške 2 060 eur, pričom žalovaný v prospech úverového účtu uhradil spolu sumu vo výške 159,01 eur.

17. Podľa článku VII. bod 2 písm. e) zmluvy pri podstatnom porušení zmluvných povinností je banka oprávnená vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti.

18. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 525 OZ, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. (2) Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

20. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

23. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

24. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

25. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 o bankách v znení do 31.12.2016, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní

so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSU“) účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

28. Podľa § 2 písm. a), b) a d) ZoSU, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

29. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZoSU, (1) Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (2) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

30. Podľa § 11 ods. 2 ZoSU, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

31. Podľa § 151 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. (2) Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

32. Súd danú zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. OZ, keď žalobca mal pri uzatváraní aj plnení zmluvy postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na strane dlžníka - žalovaného vystupoval spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva bola pripravená na formulári, ktorý vopred zo strany žalobcu bol pripravený bez možnosti žalovaného meniť obsah a text uvedenej zmluvy, pričom do textu zmluvy sa dopisovali iba konkrétne údaje týkajúce sa žalovaného. Súd preto posudzoval právny vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľský a aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Súčasne zo strany žalobcu išlo aj o poskytnutie spotrebiteľského úveru podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

33. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej, alebo pasívnej je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo205/2009). Súd je povinný zisťovať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorej úhrada je predmetom sporu. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je, alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že mu uplatnený nárok patrí (žalobca), v skutočnosti nie je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je povinný plniť (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004, uverejnený v periodiku Zo súdnej praxe č. 46/2008). Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní je dôvodom na zamietnutie žaloby (por. napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. februára 2015, sp. zn. 4 Obdo 7/2014). Súd sa pri posudzovaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, so zreteľom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu strán, v ktorom žalovaný ako spotrebiteľ požíva zvýšenú ochranu, medzi iným tiež i pred nepriaznivými dôsledkami dispozície s pohľadávkou voči nemu, sústredil na otázku platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, od ktorej žalobca uplatnený nárok odvíjal. V tejto súvislosti mimo všeobecných kritérií platnosti tohto právneho úkonu skúmal tiež, či vyhovuje i osobitným požiadavkám, vzťahujúcich sa na postúpenie bankovej pohľadávky; v tomto postupe aplikoval ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov.

34. Prvá veta ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už ust. § 524 ods. 1 OZ), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité, viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Právo na zosplatnenie úveru má veriteľ podľa § 565 OZ za splnenia podmienok 1/možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom alebo v súdnom rozhodnutí, 2/ dlžník nesplní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti a 3/ veriteľ požiada dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. V spotrebiteľských zmluvách k tomu pristupujú podľa § 53 ods. 9 OZ ďalšie dve podmienky, a to 1/ veriteľ má právo na tzv. stratu výhody splátok (možnosť požadovať zaplatenie celého dlhu naraz pred jeho konečnou splatnosťou) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a 2/ veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ide o kumulatívne podmienky bez splnenia ktorých je zosplatnenie neúčinné a veriteľ nemá právo na zaplatenie celého dlhu naraz.

35. V prejednávanej príhode možnosť straty výhody splátok bolo výslovne určená v článku VII. bod 2 písm. e) zmluvy, ktorá je podpísaná oboma zmluvnými stranami. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaný svoju povinnosť platiť úver riadne a včas neplnil. Rovnako nebolo sporné, že žalobca vyzval listom zo dňa 22.3.2018, ktorý bol žalovanému doručený 13.4.2018 na zaplatenie dlžnej sumy 245,97 eur s upozornením, že ak nedôjde k jej úhrade do 15 dní od doručenia výzvy bude veriteľ oprávnený úver zosplatniť. Následne listom zo dňa 1.5.2018 právny predchodca žalobcu úver zosplatnil s účinnosťou v 10. deň odo dňa doručenia výzvy. Vyhlásenie úveru za predčasne splatný bolo žalovanému doručené dňa 7.5.2018. Medzi stranami sporu bolo sporné, či boli splnené predpoklady na platné zosplatnenie úveru.

36. Na námietku žalovaného súd v prvom rade skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade nie je premlčané. V zmysle § 103 veta druhá OZ, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V prípade platného zosplatnenia dlhu, ktorý vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy, je potrebné v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou ustanovenie § 103 veta druhá OZ interpretovať za súčasnej aplikácie ust. § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ tak, že premlčacia doba v tomto prípade začne plynúť až uplynutím trojmesačnej lehoty počítanej odo dňa, kedy nastala splatnosť tej splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie.

37. Súd sa nestotožnil s námietkami žalovaného, že rozhodnou splátkou pre zosplatnenie úveru bola splátka za december 2017 a nie podľa tvrdení žalobcu splátka za január 2018, nakoľko v čase doručenia Poslednej výzvy pred zosplatnením ešte nebol so splátkou za január 2018 v omeškaní po dobu troch

mesiacov. Prezentovaný názor žalovaného, že lehota 15 dní začína plynúť nasledujúci deň po tom, čo dodávateľovi vzniklo právo podľa § 565 OZ, t.j. po uplynutí troch mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky nie je správny. V tejto súvislosti súd poukazuje na závery Najvyššieho súdu SR v uznesení č.k. 5Cdo/224/2021 v zmysle ktorých „15 dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok“.

38. V prejednávanom prípade žalobca úver zosplatnil pre splátku splatnú 22.1.2018, pričom všeobecná trojročná premlčacia doba pre uplatnenie zosplatennej časti úveru v danom prípade začala plynúť tri mesiace po dni nasledujúcom po splatnosti splátky za mesiac január 2018 (23.4.2018) a nakoľko k uplatneniu nároku na súde dňa 19.3.2021 došlo ešte pred jej uplynutím (23.4.2021), k premlčaniu práva nedošlo. Takéto počítanie premlčacej doby je v súlade so závermi právnej praxi (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2020 zo dňa 29.11.2022). Vo vzťahu k platnosti zosplatenia úveru súd má za to, že žalobca v konaní preukázal splnenie podmienok stanovených v § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Pred zosplatením úveru bol žalovaný preukázateľne upozornený na možnosť zosplatenia úveru výzvou zo dňa 22.3.2018, pričom žalobca poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie 15 dní od doručenia výzvy, ktorá mu bola doručená 13.4.2018. Veriteľ požiadal žalovaného o zaplatenie celej pohľadávky listom zo dňa 22.6.2018, teda do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky 20.7.2018.

39. Po vyhodnotení vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že žalovaný mal právo úver zosplatiť, nakoľko pri uzatváraní zmluvy postupoval s náležitou odbornou starostlivosťou a neporušil ust. § 7 ods. 1 cit. zákona, riadne preveroval úverovú bonitu žalovaného ako žiadateľa o úver, zohľadniac pri posúdení finančných možností a schopnosti splácania úveru žalovaným zdroj i výšku jeho pravidelného príjmu zo živnostenskej činnosti 630 eur mesačne, rodinný stav žalovaného: ženatý, ktorý nemal žiadne výživovacie povinnosti, berúc pritom do úvahy výšku poskytovaného úveru (2 060 eur) a dobu jeho splácania (90 mesiacov), ako aj výšku mesačnej splátky 29,49 eur, ktoré údaje a informácie sú zrejmé i z obsahu žiadosti o poskytnutie úveru a interného reportu zo SRBI, z ktorého vyplýva, že žalovaný nebol ku dňu uzavretia úverovej zmluvy v omeškani so splácaním žiadneho záväzku evidovaného v predmetnom registri. Súd nemá pochybnosti o dodržaní zákonom ustanoveného postupu zo strany veriteľa pred uzatvorením zmluvy v súvislosti s posúdením platobnej schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver poskytnutý mu žalobcom. Súd zároveň poukazuje na to, že pokiaľ žalovaný pri uzavretí úverovej zmluvy úmyselne poskytol veriteľovi nepravdivé relevantné informácie týkajúce sa jeho pomerov za účelom získania spotrebiteľského úveru, ktorý prekračoval jeho finančné možnosti, také konanie by mohlo vykazovať aj znaky trestného činu a nemožno za nezodpovedné, príp. protiprávne konanie žalovaného sankcionovať veriteľa následkom nemožnosti jednorazového splatenia spotrebiteľského úveru a vyvodiť záver o porušení jeho povinností posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 prvá veta zák. č. 129/2010 Z.z.. V závere súd podotýka, že v danom prípade sa nejedná zo strany žalobcu ani o hrubé porušenie povinnosti za ktoré sa považuje podľa § 7 ods. 1 posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov, a ktoré by malo za následok domnienku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

40. Na základe uvedeného súd konštatuje, že zosplatenie úveru právnym predchodcom žalobcu bolo v súlade s podmienkami uvedenými v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ, a preto ho súd považuje za platný právny úkon a nárok žalobcu nie je premlčaný.

41. Súd má za to, že vo vyhlásení úveru za predčasne splatný zo dňa 1.5.2018 bol žalovaný zároveň vyzvaný na zaplatenie celého dlhu. Vzhľadom na skutočnosť, že právny predchodca žalobcu platne zosplatnil úver a žalovaný bol preukázateľne viac ako 90 dní so zaplatením splátok, bol oprávnený zosplatený úver postúpiť v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách na žalobcu.

42. Žalobca si v konaní uplatnil postúpenú pohľadávku len v časti istiny 1 900,99 eur, poníženej o vykonané platby v sume 186,99 eur, teda po čiastočnom späťvzatí žaloby v sume 1 714 eur bez zmluvného úroku a náhrady nákladov na uplatnenie pohľadávky, teda bez úrokov a poplatkov. V časti istiny v sume 186,99 eur s príslušenstvom súd konanie z dôvodu čiastočného späťvzatia zastavil. Súd

preto neskúmal, či poskytnutý úver je bezúročný a bezpoplatkový a nárok žalobcu v sume istiny 1 714 eur považoval za dôvodný a v tejto časti žalobe vyhovel.

43. Podľa § 517 ods. 1, 2 OZ, ak ide o meškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úroku z omeškania a poplatku z omeškania stanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.

44. Podľa § 3 Nariadenia vlády 87/1995 Z.z., výška úroku z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

45. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto má nárok aj na zaplatenie úroku z omeškania. Podľa citovaných ustanovení vznikol žalobcovi nárok na úrok z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyšší, ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky. Výška základnej úrokovej sadzby ECB k prvému dňu omeškania činila 0,00 %. Súd preto priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy zo sumy 1 714 eur od 18.5.2018 do zaplatenia (odo dňa od ktorého žiadal priznať príslušenstvo žalobca po zosplatnení nezaplatených častí úveru).

46. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

47. Súd na žiadosť žalovaného mu umožnil splatiť dlh v splátkach po 60 eur mesačne pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich. Žalovaný svoju žiadosť odôvodnil zlou finančnou situáciou, ktorá mu neumožňuje zaplatiť dlh naraz. Na preukázanie svojich tvrdení predložil listinné doklady, a to rozhodnutie o výške invalidného dôchodku v sume 810,30 eur mesačne, z ktorého podľa potvrdení za mesiac marec uhradil na DIGI SLOVAKIA, s.r.o. sumu 13,60 eur, zálohová platba na plyn 85 eur, zálohovú platbu na dodávku elektriny v sume 45 eur, platu za Fiber Full Basic 10,90 eur za životnú poisťku 30 eur, na nájom 173,59 eur, pohrebné poistenie 20,10 eur, T digital 5 eur a za lieky uhradil 92,92 eur. Navyše je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Súd považoval splátky vo výške 60 eur mesačne za primerané aj s prihliadnutím na priznanú výšku istiny 1714 eur a na to, že v zmluve sa zaviazal žalovaný splácať úver splátkami vo výške 29,49 eur, teda k uspokojeniu žalobcu dôjde v primeranej dobe.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

50. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. Súdom priznaný nárok na náhradu trov konania (prvostupňového aj odvolacieho) vychádza zo zásady úspechu, a to tak, že čiastočný úspech sa odráža od výšky istiny, ktorej sa žalobca v konaní domáhal a od súdom priznanej výšky istiny, ktorú súd uznal ako opodstatnenú a preukázanú v súlade s právnou úpravou, ktorá súvisí s prejednávanej veci žalobcu. V uvedenej právnej veci žalobca žiadal priznať sumu 1 900,99 eur, z ktorej mu súd priznal po čiastočnom späťvzati istiny na námietku premlčania vznesenú žalovaným sumu 1 714 eur, čo predstavuje 90,16 % a konanie v časti o zaplatenie 186,99 eur súd zastavil, čo predstavuje 9,84 %. Z percentuálneho podielu úspechu žalobcu /90,16%/ sa odráta jeho úspech /9,84%/, čo predstavuje nárok žalobcu na náhradu 80,32 % účelne vynaložených trov konania žalobcu voči žalovanému, ktorý mu súd v zmysle ust. § 255 ods. 2 CSP v spojitosti s § 262 ods. 1 CSP priznal. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

52. Žalovaný žiadal, aby súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 257 CSP z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

53. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

54. V dôvodovej správe k cit. ust. § 257 CSP je uvedené, že aplikácia citovaného ustanovenia pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú kumulatívne splnené dve podmienky: jedná sa o dôvody hodné osobitného zreteľa a o výnimočné okolnosti.

55. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nedefinuje, ale výklad ponecháva na súdnu prax. K dôvodom hodným osobitného zreteľa možno zahrnúť neprimeranú tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povaha a okolnosti sporu, zložitnosť doposiaľ neriešenej právnej problematiky, zložitnosť prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy, osobitné pomery strany sporu, či nízky príjem (pozri Civilný sporový poriadok, Komentár, autorov doc. JUDr. Marek Števíček, PhD. a kol., vyd. C. H. Beck v Prahe 2016, str. 942).

56. Ust. § 257 CSP nie je možné interpretovať tak, že táto norma je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, vždy musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci, pričom výnimočnosť prípadu musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnená. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú pomery strán, okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj a správanie strán v priebehu konania a podobne (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo 5/2006). V zmysle konštantnej judikatúry (napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 17/2009, 5Cdo 67/2010, 3MCdo 46/2012) ust. § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého súd je povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť.

57. Žalovaný v priebehu konania nežiadal, aby súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 257 CSP. Bez uvedenia vysvetlenia doručil súdu dňa 21.6.2024 listiny preukazujúce jeho majetkové pomery a až na výzvu súdu oznámil dňa 24.6.2024, že predmetné dôkazy boli doručované na preukázanie dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane žalovaného pre postup súdu podľa § 257 CSP a povolenia plnenia priznaného nároku žalobcu v splátkach podľa § 232 ods. 3 CSP. Žalovaný netvrdil, že zaplatením trov konania sa dostane do nepriaznivej finančnej situácie, ktorá by mohla ohroziť jeho živobytie. Žalobca nemal možnosť sa k aplikácii § 257 CSP vyjadriť, na rozdiel od povolenia plnenia priznaného nároku v splátkach, čo žalovaný žiadal v priebehu celého konania. Z uvedeného dôvodu súd zaviazal žalovaného na náhradu trov konania podľa procesného úspechu v zmysle § 256 ods. 1 CSP.

Poučenie:

4Csp/68/2021

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (t.j. zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).